

4. Ladeira C., Smajdova L. (2017). The use of genotoxicity biomarkers in molecular epidemiology: applications in environmental, occupational and dietary studies. *AIMS Genetics*, 4(3): 166–191. doi: 10.3934/genet.2017.3.166.
5. Cayir A. et al. (2019). Comet assay for assessment of DNA damage in greenhouse workers exposed to pesticides. *Biomarkers*, 24(6): 592–599. <https://doi.org/10.1080/1354750X.2019.1610498>
6. Brodeur J.C., Candiotti J.V. (2017). Impacts of agriculture and pesticides on amphibian terrestrial life stages: potential biomonitor/bioindicator species for the Pampa region of Argentina. In: *Ecotoxicology and Genotoxicology: Non-traditional Terrestrial Models*. 163–194.
7. de Oliveira R.C. et al. (2016). Bee pollen as a bioindicator of environmental pesticide contamination. *Chemosphere*, 163:525-534. doi: 10.1016/j.chemosphere.2016.08.022.
8. Shing W.L. et al. (2018) Using the Responses of Green Algae *Spirogyra* as Bioindicator for Metals and Pesticides Pollution. *JESAM*, Vol 21 No 2, pp. 1-6.
9. EPA: Defining Pesticide Biomarkers. (2019). <https://www.epa.gov/pesticide-science-and-assessing-pesticide-risks/defining-pesticide-biomarkers>

І.І. Герасимова, О.А. Дюдяєва

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ВИМОГИ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО БЕЗПЕЧНОСТІ НЕХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

З березня місяця 2020 року на рівні національного законодавства суттєво зросла відповідальність бізнесу у сфері виробництва та реалізації нехарчової продукції. Так, правові та організаційні засади введення в обіг в Україні, а саме: перше застосування, нехарчової продукції, на яку поширюється дія технічних регламентів, та порядок здійснення перевірок безпечності даної продукції регламентуються Законом України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» [1].

Серед основних вимог даного Закону є відповідність нехарчової продукції встановленим вимогам:

– наявність на продукції знака відповідності технічним регламентам, якщо його нанесення на продукцію передбачено технічним регламентом, та додержання правил його застосування і нанесення;

– наявність супровідної документації, що має додаватися до відповідної продукції (зокрема інструкції щодо користування

продукцією), етикетки, маркування, інших позначок, якщо це встановлено технічними регламентами, та їх відповідність встановленим вимогам;

– наявність декларації про відповідність, якщо її складення передбачено технічним регламентом на відповідний вид продукції, а також відповідність такої декларації встановленим вимогам;

– загальний опис продукції та схема (креслення) конструкції виробу (технічний файл).

Щодо забезпечення безпечності нехарчової продукції, до якої технічними регламентами не встановлено спеціальні вимоги, правові та організаційні засади введення її в обіг в Україні регламентуються Законом України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» [2]. Основна теза даного Закону полягає в тому, що виробники або розповсюджувачі зобов'язані вводити в обіг лише безпечну продукцію. У випадку якщо виробникам або розповсюджувачам продукції стало відомо, що продукція, яку вони ввели в обіг/розповсюдили, становить ризику для споживачів, несумісні із загальною вимогою щодо безпечності продукції, вони зобов'язані протягом двох робочих днів повідомити про це відповідний орган державного ринкового нагляду. Ця інформація має містити відомості про вжиті заходи із забезпечення безпечності такої продукції, за формою, яка затверджена Постановою КМУ від 26 грудня 2011 р. № 1401 [3].

Необхідно зазначити, що імпортна нехарчова продукція фактично може підпадати під контроль двічі: спершу її перевіряють митні органи під час митного оформлення, а потім органи ринкового нагляду.

За окремими видами продукції нагляд, крім Держпродспоживслужби, здійснюють Державна служба з надзвичайних ситуацій, Укртрансбезпека, Держпраці, Держлікслужба, Держекоінспекція, Морська адміністрація. Сфера повноважень щодо здійснення нагляду кожного з цих органів визначена постановою Кабінету Міністрів України № 1069 від 28.12.2016 «Про затвердження переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд» [4]. Крім того, органи ринкового нагляду не можуть дублювати одне одного.

Відповідно до національного законодавства *безпечною* є будь-яка продукція, яка за звичайних або обґрунтовано передбачуваних умов використання, у тому числі щодо строку служби та за необхідності введення в експлуатацію вимог стосовно встановлення і технічного обслуговування, не становить жодного ризику чи становить лише мінімальні ризики, зумовлені використанням такої продукції, які вважаються прийнятними і не створюють загрози суспільним інтересам, з урахуванням:

- характеристик продукції, у тому числі її складу, упаковки, вимог щодо встановлення і технічного обслуговування;
- впливу продукції на іншу продукцію, якщо вона буде використовуватися разом з нею;
- попереджень, що містяться на етикетці продукції, в інструкції з її використання та знищення, а також в іншій інформації стосовно продукції;
- застережень щодо споживання чи використання продукції певними категоріями населення (дітьми, вагітними жінками, людьми похилого віку тощо).

Продукція, яка не відповідає наведеному вище визначенню вважається небезпечною. Це також зазначено й у статті 1 Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції».

Враховуючи, що сфера нагляду кожного з контролюючих органів зазвичай обмежена перевіркою дотримання вимог того чи іншого технічного регламенту, то саме ці регламенти і є основними нормативно-правовими документами, що визначають вимоги до безпечності нехарчової продукції.

Крім того, вимоги технічних регламентів щодо безпечності нехарчової продукції визначаються і деякими державними стандартами, більшість з яких застосовуються на добровільних засадах, крім випадків, що визначені статтею 23 Закону України «Про стандартизацію» [5], якою обов'язковість застосування стандартів встановлена певними нормативно-правовими актами.

Література

1. Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» № 2735-VI від 2 грудня 2010 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2735-17#Text>
2. Закон України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» № 2736-VI від 2 грудня 2010 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2736-17#Text>
3. Постанова Кабінету Міністрів України Порядок подання повідомлення про продукцію, яка не відповідає загальній вимозі щодо безпечності продукції, органам державного ринкового нагляду № 1401 від 26 грудня 2011 р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-2011-%D0%BF#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження переліку видів продукції, щодо яких органи державного ринкового нагляду здійснюють державний ринковий нагляд № 1069 від 28.12.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1069-2016-%D0%BF#Text>
5. Закон України «Про стандартизацію» № 1315-VII від 5 червня 2014 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>

- Гаврилюк А.А., Ігнатюк О.Д.**
СТВОРЕННЯ БЕРЕЗОВО-СОСНОВИХ КУЛЬТУР
В ЖИТОМИРСЬКОМУ ПОЛІССІ 152
- Гавриш І.Ю.**
ЕПІФІТНА ЛІХЕНОФЛОРА ЯК ІНДИКАТОР СТАНУ
АТМОСФЕРНОГО ЗАБРУДНЕННЯ МІСТА МЕЛІТОПОЛЬ..... 154
- Гарячий І.В., Манішевська Н.М.**
НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН..... 156
- Гасо В.Я., Голобородько К.К.,
Бобильов Ю.П., Петрушевський В.Б.**
ДО РОЗРОБКИ ІННОВАЦІЙНОЇ МЕТОДИКИ
МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧНОЇ БІОІНДИКАЦІЇ
ПЕСТИЦИДНОГО НАВАНТАЖЕННЯ 159
- Герасимова І.І., Дюдяєва О.А.**
ВИМОГИ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ЩОДО БЕЗПЕЧНОСТІ НЕХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ..... 162
- Гільов В.В., Щербакова О.М.**
РОЗРОБКА ТЕОРЕТИЧНОГО МЕТОДУ З ВИЗНАЧЕННЯ
КОНЦЕНТРАЦІЇ НАФТОПРОДУКТІВ У ВОДОЙМИ
ВІД МАЛОМІРНОГО ФЛОТУ 165
- Гірна А.Я.**
ПАВУКИ ВТОРИННИХ ЕКОСИСТЕМ ШАЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ 168
- Головащенко М.Ф., Матвійчук О.О.**
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗСАДНИЦТВА НА УКРАЇНІ ТА
В ДП «ГОЛОПРИСТАНСЬКЕ ЛМГ» 171
- Головащенко М.Ф., Ткаченко І.І.**
ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СТАН ДУБОВОГО МОНОСАДУ,
ЗРОСТАЮЧОГО В ДЕНДРОПАРКУ ХДАУ..... 173
- Golovko D.A., Goncharova I.V., Ya.A. Barashovets, Shevchenko L.V.**
FERRATE TECHNOLOGY OF WATER PURIFICATION
FROM HEAVY METAL COMPOUNDS..... 176
- Гриб О.М., Скобяк А.В.**
ОЦІНКА ПЕРІОДИЧНОСТІ НАПОВНЕННЯ СТАВКІВ
І ВОДОСХОВИЩ НА ВОДОЗБОРІ РІЧКИ ВЕЛИКИЙ
КУЯЛЬНИК ЗА ДОПОМОГОЮ ОНЛАЙН
ІНСТРУМЕНТА-ПЕРЕГЛЯДАЧА USGS LAND LOOK..... 179
- Гришко С.В., Непша Я.Ю.**
ОСНОВНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПИТНОГО
ВОДОСПОЖИВАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ
В МІСТІ МЕЛІТОПОЛЬ 183